

ΔΙΕΘΝΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ενότητα 1: Ιστορική Αναδρομή

Μιχαλόπουλος Γεώργιος

Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Σκοποί ενότητας

- Να δώσει τις γνώσεις και τα αναλυτικά εργαλεία που σχετίζονται με την κατανόηση και την ανάλυση των λειτουργιών και εξελίξεων στην διεθνή τραπεζική. Συγκεκριμένα, στοχεύει στην κατανόηση
- των ιδιοτεροτήτων της διεθνούς τραπεζικής (των διεθνών τραπεζικών οργανισμών και αγορών)
- Της λειτουργίας της διεθνούς τραπεζικής στην πράξη.
- Της λειτουργίας των διεθνών αγορών χρήματος και κεφαλαίου
- Των προβλημάτων στην λειτουργία της διεθνούς τραπεζικής όπως οι διεθνείς τραπεζικές κρίσεις και η μετάδοση τους, οι κρίσεις υπερχρέωσης χωρών κλπ
- της διεθνούς συνεργασίας για την ομαλή λειτουργία του διεθνούς τραπεζικού συστήματος και τον ρόλο των Διεθνών Χρηματοδοτικών Οργανισμών στην συνεργασία αυτή.

Βασικές έννοιες

- Η διεθνής τραπεζική φέρει εις πέρας τις διεθνείς συναλλαγές στις οποίες εμπλέκονται οι οικονομικές μονάδες.
- Οι ανάγκες για διεθνείς συναλλαγές υπάρχουν γιατί οι οικονομικές μονάδες εμπλέκονται σε διεθνή διακίνηση
 - Αγαθών και υπηρεσιών (διεθνές εμπόριο)
 - Κεφαλαίων (διεθνής επένδυση / χρηματοδότηση)
- Η μεγέθυνση της διεθνούς τραπεζικής σήμερα οφείλεται στην μεγέθυνση των διεθνών συναλλαγών

Διεθνής Τραπεζική: Ιστορική αναδρομή (1)

- **Κατά την Αναγέννηση:** Γέννηση της διεθνούς τραπεζικής, κυρίως λόγω ανάγκης χρηματοδότησης κυβερνήσεων και χρηματοδότησης έργων υποδομής στις χώρες του Νέου Κόσμου (Αμερική, Αυστραλία) – Ανάπτυξη βασικών χρηματοπιστωτικών εργαλείων στην διεθνή τραπεζική (πχ διεθνή ομόλογα)
- **19ος Αιώνας:** Μ. Βρετανία, το κύριο διεθνές τραπεζικό κέντρο. Η βρετανική στερλίνα το βασικό νόμισμα διεθνών συναλλαγών. Χαρακτηριστικά της περιόδου:
 - Δάνεια σε κυβερνήσεις, αντασφάλιση - πώληση κρατικών ομολόγων
 - Δημιουργία consortia τραπεζών
 - Συχνή αθέτηση δανείων, λόγω κρίσεων & κακής πιστωτικής πολιτικής
 - Συχνές πτωχεύσεις τραπεζών με διεθνή δραστηριότητα

Διεθνής Τραπεζική: Ιστορική αναδρομή (2)

- **Περίοδος του Μεσοπολέμου:** Κυριαρχία των ΗΠΑ στην διεθνή τραπεζική. Φθίνουσα οικονομική δύναμη των ευρωπαϊκών χωρών και σταδιακή κυριαρχία του δολαρίου στην διεθνή αγορά. Χαρακτηριστικά:
 - Τραπεζική μέσω υποκαταστημάτων
 - Αθετήσεις δανείων (πολιτικοί λόγοι)
 - Συχνές πτωχεύσεις τραπεζών (κυρίως μετά την κρίση του 1930)
- **1930-1960:** Ύφεση Διεθνούς Τραπεζικής, κυρίως εξ' αιτίας περιοριστικών πολιτικών στο διεθνές εμπόριο και επενδύσεις
- **Από '60 - :** Αναβίωση της Διεθνούς Τραπεζικής

Λόγοι αναβίωσης Διεθνούς Τραπεζικής μετά την δεκαετία του 1960

- Δραματική ανάπτυξη του Διεθνούς Εμπορίου
- Ανάπτυξη αγοράς **Ευρωνομισμάτων**
- Ανάπτυξη αγοράς **Ευρωχρεογράφων**
- Εξάπλωση των **πολυεθνικών επιχειρήσεων**
- Ανάπτυξη των Κοινοπρακτικών Ευρωπαϊστώσεων
- Μετά την δεκαετία του 1980:
 - απελευθέρωση διεθνών κινήσεων κεφαλαίου (και εξ' αιτίας της κατάργησης του συστήματος του Bretton Woods)
 - ενοποίησης των αγορών (Ευρωπαϊκή ενοποίηση, Χώρες πρώην σοσιαλιστικές)

Ανάγκη για διεθνή χρηματοδότηση (1)

- Η ανάγκη για διεθνή χρηματοδότηση πηγάζει από το γεγονός ότι σε κάθε περίοδο υπάρχουν χώρες με έλλειμμα εθνικής αποταμίευσης το οποίο καλύπτεται με χρηματοδότηση από πλεονασματικές χώρες. Αυτό φαίνεται και από την λογική των εθνικών λογαριασμών μιας χώρας
- Έστω ότι: $Y=ΑΕΠ$, $C=κατανάλωση$ $I=επένδυση$ $G=Δημόσια έξοδα$
 $X=εξαγωγές$ $M=εισαγωγές$

$T=$ φόροι δημοσίου, $S=ιδιωτική αποταμίευση$

Τότε η βασική ταυτότητα ισορροπίας του ΑΕΠ απαιτεί

$$Y=C+I+G +X-M \quad (1)$$

- Άρα $Y-A = X-M$ όπου A η εγχώρια Απορρόφηση και $A = C+I+G$

Ανάγκη για διεθνή χρηματοδότηση (2)

- Η (1) γίνεται μετά από πρόσθεση και αφαίρεση των φόρων T
- $Y - T + T - C - I - G = X - M$ και αν $S = Y - T - C$

$$(S - I) + (T - G) = X - M$$

- **(X-M)**= το εμπορικό ισοζύγιο. Αν $X - M < 0$ η χώρα είναι καθαρά δανειζόμενη διεθνώς για το έτος. Αυτό συμβαίνει γιατί η καθαρή αποταμίευση των ιδιωτών (S-I) και του δημοσίου (T-G) είναι αρνητική.
- **Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών** = (X-M) + καθαρές εξαγωγές υπηρεσιών + καθαρές εισροές εισοδημάτων από το εξωτερικό + καθαρές μονομερείς μεταβιβάσεις
- **Έλλειμμα ισοζυγ. τρεχουσών συν.** = καθαρή εισροή κεφαλαίων + μείωση συναλλαγματικών διαθεσίμων χώρας

Ισοζύγιο Πληρωμών

Εμπορικό Ισοζύγιο

+Ισοζύγιο υπηρεσιών

+Ισοζύγιο εισοδημάτων

+Ισοζύγιο μεταβιβάσεων

= ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΤΡΕΧΟΥΣΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (CA)

+ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (FA)

=ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ (ΔR)

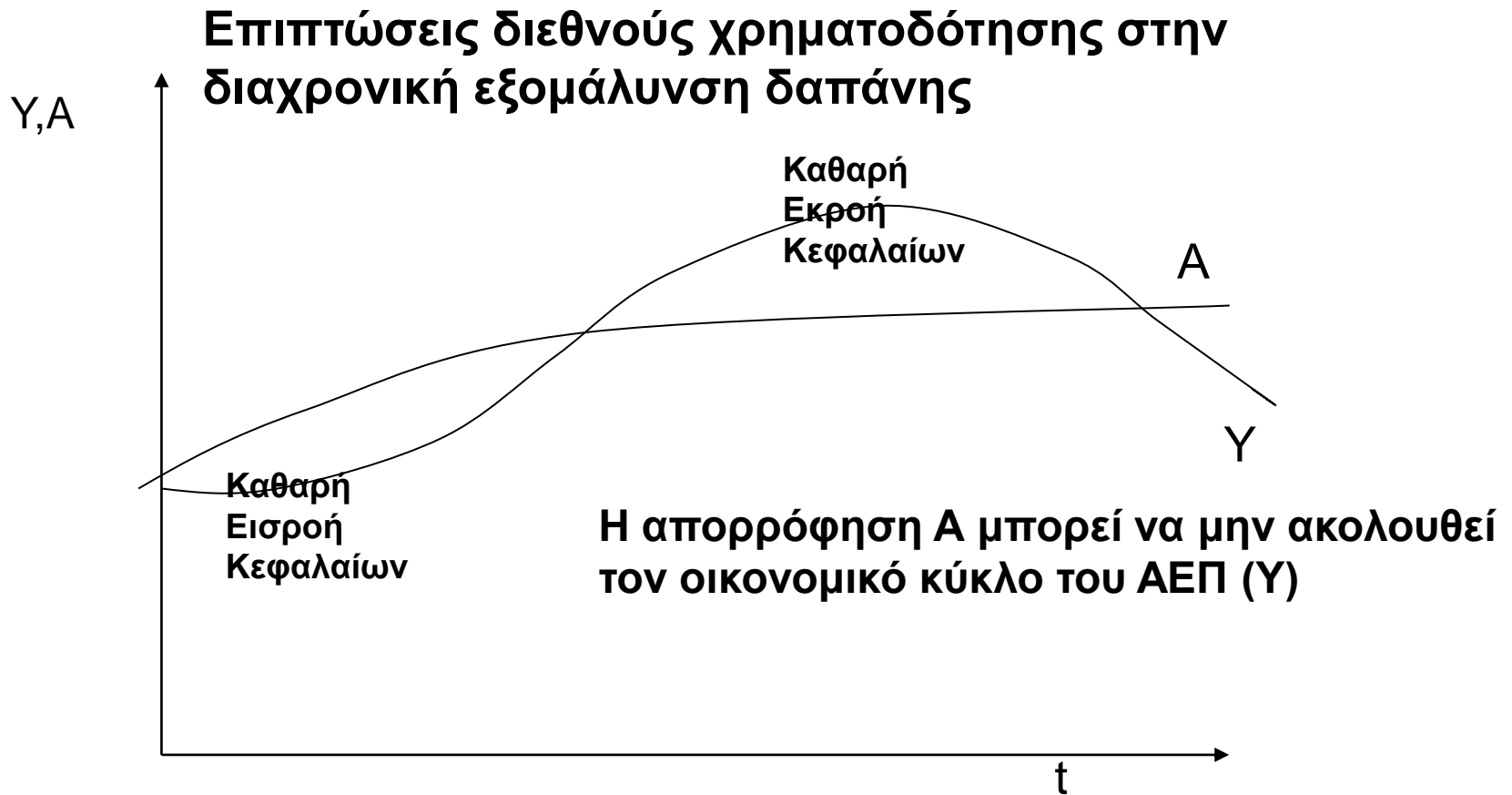
$$\text{Αρα: } CA + FA = \Delta R$$

Οφέλη από την διεθνή τραπεζική

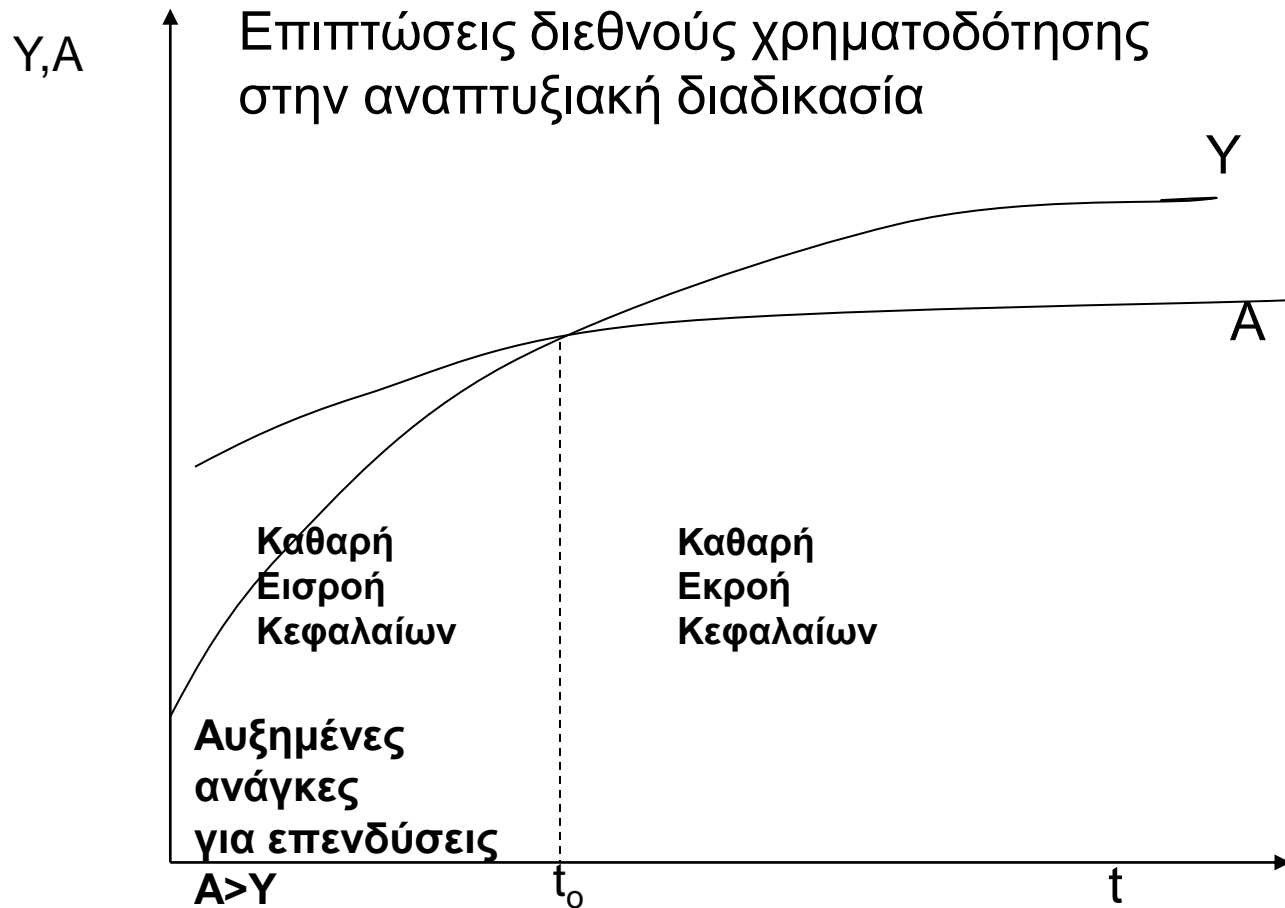
Η διεθνής τραπεζική

- Διενεργεί τις διεθνείς πληρωμές που προκύπτουν από το διεθνές εμπόριο και τις διεθνείς επενδύσεις
- Αναλαμβάνει να κατευθύνει τα κεφάλαια από τις πλεονασματικές χώρες στις ελλειμματικές χώρες.
- Καθιστά δυνατή την εξομάλυνση των επιπτώσεων του οικονομικού κύκλου (ΑΕΠ) επί της εγχώριας δαπάνης (βλ. σχεδιάγραμμα)
- Παίζει ρόλο στην ταχύτερη ανάπτυξη των χωρών με έλλειμμα εθνικών αποταμιεύσεων (πχ οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες)

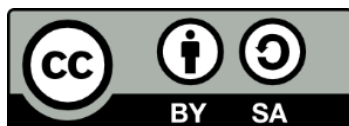
Επιπτώσεις διεθνούς χρηματοδότησης στην διαχρονική εξομάλυνση δαπάνης

Επιπτώσεις διεθνούς χρηματοδότησης στην αναπτυξιακή διαδικασία

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

